

20
inspirerende
voorbeelden

Groene Buurtinitiatieven Alkmaar

Groene Buurtinitiatieven Alkmaar

Groene buurtplannen, leuk voor jong en oud!

In het boekje dat nu voor u ligt, laten we zien hoe leuk en waardevol het is om samen met burens en buurtbewoners, uw eigen buurt groener en daardoor gezelliger en mooier te maken. We laten u kennis maken met het succes en de waarde van heel veel prachtige groene buurtinitiatieven en de enthousiaste initiatiefnemers. Dit boekje is niet compleet, maar laat een aantal aansprekende voorbeelden zien van de vele groene buurtinitiatieven die Alkmaar rijk is. Ik hoop dat het u inspireert en aanzet om samen in uw eigen buurt aan de slag te gaan. Voor een nog groener Alkmaar!

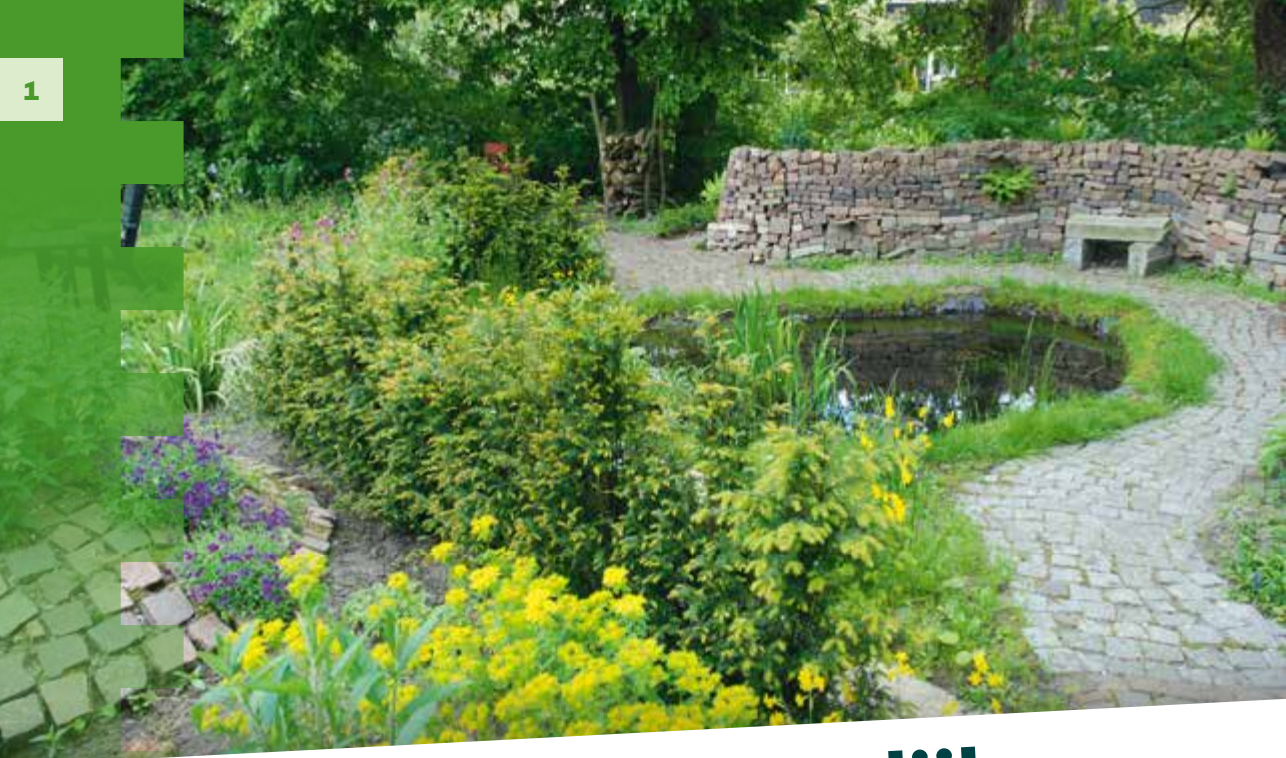
Groene buurtinitiatieven zijn niet alleen goed voor het klimaat in de stad, ze helpen ook mee om de sociale binding in een wijk te verbeteren. Daar is bijna iedereen het wel over eens. Samen aan de slag in de buurt brengt bewoners dichter bij elkaar. Kinderen kunnen er leuker spelen en ook voor ouderen wordt de buurt een veiliger en gezelliger plek. En vergeet ook niet dat uw eigen buurt dan een betere uitstraling heeft. U kunt dus zelf meewerken aan een buurt waar iedereen wel wil wonen.

Groen in buurten is dus van belang en daarom investeren we in Alkmaar de laatste jaren behoorlijk in groen. Dat blijven we in de toekomst ook doen. We hebben daarbij uw hulp wel nodig, als inwoners van Alkmaar. Dat is vrij simpel: als u een goed idee heeft samen met uw buurt, dan kan de gemeente u helpen met wat subsidie.

Denk bijvoorbeeld aan meer bloemen voor vlinders, een buurtmoestuin of geveltuintjes die de hele straat verfraaien. Ook zijn er de laatste jaren prachtige groene schoolpleinen en speelplaatsen aangelegd. En er is nog het Steenbreekinitiatief: een stoeptegel eruit en een plantje erin! Ik ben al in een aantal buurten geweest waar heel enthousiast gereageerd werd. Alles onder het motto 'kleine beetjes helpen', en u kunt daar aan bijdragen. Samen maken we van al die kleine beetjes een groot succes. En een mooier en groener Alkmaar!

Groene groet,
Anjo van de Ven (OPA)
Wethouder Groen

Wijktuin Rekerdijk prachtige groene oase

Groene tip Arie Rentenaar "Kom op zaterdagochtend bij ons plantjes halen en maak een mooi boomspiegeltuintje. Zo makkelijk is het om je straat groener te maken!"

Paspoort

Wat: Wijktuin Rekerdijk

Wanneer: Aanleg in 2005

Initiatiefnemer: Werkgroep

Groen van de Stichting Wijkraad Huiswaard; buurtbewoners onder leiding van Arie Rentenaar

Andere betrokkenen: Onder andere basisscholen in de wijk

Website: www.huiswaard.nl/groen

Bijzondere plek aan de historische Rekerdijk

De Rekerdijk is een mooi stukje oud landschap in de wijk Huiswaard 1. In 2005 lag er een ongebruikt stukje groen aan de dijk. Gemeente Alkmaar en wijkbewoners zagen hier wel kansen voor een wijktuin. Wijkbewoner Arie Rentenaar was vanaf het eerste moment betrokken bij de Wijktuin en zag deze in de loop der jaren uitgroeien tot een groene oase voor de hele buurt. Vele vrijwilligers zijn hier in het tuinseizoen wekelijks samen enthousiast aan het werk.

Zelf ook planten opkweken

De werkzaamheden aan de Rekerdijk begonnen destijds met het geschikt maken van de plek waar de buurtbewoners aan de slag

konden. Als eerste werd de tuin ingedeeld en werden kweekbakken aangelegd. Daarna begon het planten. "In het begin was de wijktuin een soort kwekerij voor de buurt," vertelt Arie Rentenaar. "We kregen plantjes en kweekten die op. Buurtbewoners konden die dan ophalen om hun eigen stukje straat te vergroenen."

Schoolmoes-, stads- en geveltuintjes

Al ruim twaalf jaar tuiniert hier iedere zaterdagochtend een groep vrijwilligers: "De tuin is in de jaren steeds veranderd en mooier geworden. We maakten een aantal voorbeeld stadstuin-tjes, waaronder een natuurtuintje met vijver en geveltuintjes. Een deel van de tuin is ingericht als schoolmoestuin, die wordt onderhouden door scholen in de buurt. Er is veel te zien en veel gezellige reuring in de tuin."

Groene entree voor Wijkcentrum

Paspoort

Wat (inclusief waar): Groene voortuin Wijkcentrum Daalmeer, Johanna Naberstraat 77b

Wanneer: Aanleg in 2016

Initiatiefnemer: Wijkcentrum Daalmeer; medewerkers en vrijwilligers

Andere betrokkenen:

Buurtbewoners, Magentazorg, Jumbo, Kennemer Wonen, Montessorischool De Cilinder

Groene tip Anja Alfing:

“De kracht van deze tuin is dat we alles écht allemaal samen hebben gedaan!”

Groene entree

Al langer leefde bij het bestuur en dagelijkse leiding van het Wijkcentrum De Daalder in de Daalmeer de wens om de entree van het wijkcentrum groener en socialer te maken. In 2016 is deze groene entree er met enthousiaste inzet van velen ook daadwerkelijk gekomen.

Iedereen sloot aan

Steun voor hun ideeën kwam van veel kanten! Alle betrokkenen in en rond het wijkcentrum wilden bijdragen. Groenontwerper De Witte Tuinen maakte daarop een ontwerp, dat rekening hield met de wensen van alle gebruikers. In 2016 diende men voor het idee een subsidieverzoek in bij de gemeente. Ook een naastgelegen supermarkt droeg een steentje bij.

Samenwerken

Het sleutelwoord voor dit groene wijkcentrum-project is samenwerken. Ook bij de uitvoering van alle plannen. Vrijwilligers én buurtbewoners hebben samen tegels gelicht en versjouwd, zand geschept en plantgaten gegraven. Daarna legden zij samen met De Witte Tuinen de voortuin helemaal aan, met varens, een krentenboom en nog veel meer.

Toe aan nog meer

Inmiddels is de voortuin twee jaar groen en zorgt voor heel veel interactie en binding. Anja Alfing (Wijkcentrum Daalmeer): “Inmiddels ligt er weer een klein verlanglijstje. We willen bijvoorbeeld mooie banken in de voortuin, zodat er meer mensen van kunnen genieten.”

Burenmoestuin levert goede oogst

Groene tip Ester Veenstra: "Dit jaar gaan we de aardappelen in losse bakken zetten. Ze nemen in de tuin te veel ruimte in. Dat kun je overigens zelfs op je balkon doen: aardappelen in bakken zetten. Probeer dus eens iets anders dit jaar!"

Groenten uit eigen buurttuin

Hoe fijn is het om je groenten uit de buurt te halen? Uit je eigen buurttuin bijvoorbeeld. Ester en Harry Veenstra vonden dat een goed idee. Toen er in 2014 een stuk openbaar groen in hun straat opnieuw werd ingericht, dienden zij samen met enkele burens een plan in voor een burenmooistuin. Dat plan werd goedgekeurd. Ze mochten een stukje gemeentegrond gebruiken en dit zelf inrichten. Zo ontstond de levendige Othello Tuin.

klein aardbeieveldje en er werd een waterput geslagen. Toen begon het leukste van de moestuin: voorzaaien, uitplanten en kijken wat er wel en niet werkt. Wat eten rupsen en slakken op en wat lusten die niet? De oogst uit de tuin is (h)eerlijk. De pakjes met bijzondere boontjes en andere lekkere groenten liggen al weer klaar bij Ester.

Ieder jaar iets nieuws proberen

Rond de eikenboom in het midden van de moestuin, maakten ze een kruidentuin voor algemeen gebruik. Daaromheen legden zij een aantal groentebedden aan, er kwam een

Voorbeeld voor anderen

De moestuin is een geslaagde groene aanvulling op het leven van de burens die meedoen. Ester vindt deze moestuin ook een voorbeeld voor anderen, waarmee ze wil laten zien wat je zelf voor en mét de natuur in je omgeving kan doen.

Paspoort

Wat (inclusief waar):
Buurtmoestuin Othellostraat
Wanneer: Vanaf 2014
Initiatiefnemer: Ester en Harry Veenstra en enkele burens
Andere betrokkenen:
Gemeente Alkmaar

Kleurig groen in De Ruijterstraat

Paspoort

Wat (inclusief waar): Plantsoen De Ruijterstraat

Wanneer: 2015

Initiatiefnemer: Docente Sonja van Dijk (Horizon College), Michel Konijn (Wijkraad Oud Overdie)

Andere betrokkenen: Leerlingen Horizon College, Tree Buitenschools Opvang, tuinman Piet

Groene tip Michel Konijn:

“Vraag hulp van een tuinman. Tuinman Piet zorgde er voor dat wij de juiste planten voor onze grote plantenvakken gebruikten!”

Groene De Ruijterstraat

Sonja van Dijk geeft les op het Horizon College en wilde een groenproject doen met haar leerlingen. Ze zocht en vond gehoor in Wijkcentrum Oud Overdie. Daar trof ze Michel Konijn, voorzitter van de Wijkraad. Ook zocht Sonja contact met Tree Buitenschoolse Opvang. Samen bedachten ze een groen plan om de buurt rond de De Ruijterstraat op te fleuren.

Planten die droogte niet erg vinden

Michel maakte een plantplan, waarbij hij geholpen werd door 'tuinman Piet'. Samen kozen ze voor vaste planten die goed tegen droogte kunnen, zoals Zonnehoed. Toen alle plannen goedgekeurd waren en de gemeente het project met subsidie steunde, kon het echte

werk beginnen. Rondom de plantvakken van circa 6 bij 3 meter, plaatsten ze mooie metalen randen.

Samen planten

In het voorjaar van 2016 is de rest van de planten opgekweekt door leerlingen van het Horizon College, samen met de kinderen van de buitenschoolse opvang (BSO). Toen alle planten groot genoeg waren, zijn ze door buurtbewoners, leerlingen van het Horizon College, de BSO en natuurlijk Michel en tuinman Piet geplant. Op 1 november 2016 werd het groenproject samen met buurtbewoners, leerlingen van de school en wethouders van de gemeente, feestelijk geopend. Een groene verrijking van de buurt!

Bloeiend binnenplein Vlietwaard

Groene Tip Marco de Groot:

“Het is echt heel makkelijk om zelf aan de gang te gaan met een stukje groen in je wijk. Je moet het alleen wel even doen!”

Paspoort

Wat (inclusief waar): Binnenplein Vlietwaard

Wanneer: Vanaf 2014

Initiatiefnemer: Marco de Groot (VVE Vlietwaard) en andere buurtbewoners

Andere betrokkenen: Gemeente Alkmaar, Regiegroep Huiswaard

Meer kleur in Vlietwaard

Marco de Groot is voorzitter van de Vereniging Van Eigenaren (VVE) van de koopwoningen in de Vlietwaard. Samen met zijn burens maakte hij een plan voor meer variatie en bloei in het aanwezige groen op het binnenpleintje voor hun woningen.

Subsidie en samenwerking

Marco wilde de groenperken wel adopteren om er samen met zijn burens een bloeiend binnenplein van te maken. Gelukkig wist Marco de weg naar de regiegroep van de wijk en de gemeente. Hij kreeg al snel de handen op elkaar en subsidie voor de groene plannen. De bewoners werkten hun plannen verder uit, samen met de groenbeheerder van Stadswerk072. Daarna gingen ze samen aan de slag. In de perkjes plantten ze vlinderstruiken, magnolia's, heesters, blauwe druifjes, kruiden en bolletjes.

Groenadoptie

Er was al een groepje bewoners dat elk jaar een soort schoonmaakdag hield. Datzelfde groepje wilde ook graag tuinieren. De VVE adopteerde het groen na de herinrichting en de bewoners zorgen voor het onderhoud. “Het leuke is dat er ook in het seizoen zomaar ergens een hele rij violen wordt geplant, gewoon omdat leuk is.” De buurt is heel blij met hun eigen fleurige binnenplein.

Ooit ook buurtmoestuïn

Marco wil graag ook het laatste perk op het pleintje anders inrichten. Hij droomt daarbij van een buurtmoestuïntje. Met bessen, aardbeien én aardappels, zodat hij de kinderen in de buurt kan laten zien hoe die groeien!

Groen en spelen bij Zonkantflat

Paspoort

Wat (inclusief waar): Groen en speelplek bij Zonkantflat, Melis Stokelaan

Wanneer: Aanleg vanaf 2013
Initiatiefnemer:

Bewonerscommissie Zonkantflat; Lydia Schaddellee, Henny van der Pol, Cor Spanjaard en Durak Kilicansan

Andere betrokkenen: Andere bewoners

Groene tip Lydia Schaddellee: "Doe het samen en doe het zelf. Ga niet zitten wachten tot iemand je komt helpen, maar verzamel mensen om je heen, maak een plan en doe het met elkaar!"

Leefbare woonomgeving

Lydia Schaddellee is al lang lid van de bewonerscommissie van de Zonkantflat. Ze wil graag bijdragen aan de leefbaarheid in en om haar flat. Een doorn in haar oog was tot enkele jaren geleden de rommelige plek voor de ingang van het gebouw. Dat moest veranderen!

Postzegelparkje met speeltoestellen

Samen met de andere leden van de bewonerscommissie maakte ze een plan, dat goedkeuring kreeg van de gemeente. Zo ontstond een prachtig postzegelparkje met speeltoestellen, een aantal bankjes en borders met groen. Ook werd het aanwezige PEN-huisje vrolijk beschilderd met bloemen en

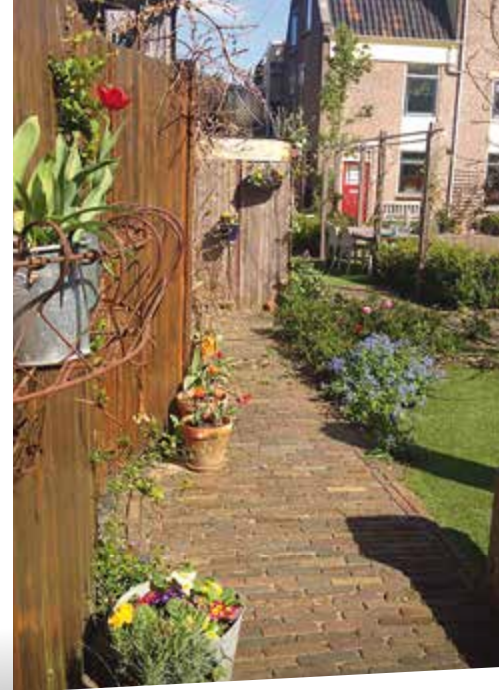
vlinders. Tijdens de feestelijke opening waren er diverse activiteiten door en voor de bewoners georganiseerd. Dat is nu ruim drie jaar geleden. Lydia: "Dit is volgens mij de drukste speelplek in de buurt. Als het een beetje lekker weer is, is het hier altijd levendig! Door het groen is het hier enorm opgeknapt."

Nog meer groen - geveltuinjes

Toen de speelplek klaar was, pakten de bewoners het volgende plan op: geveltuinjes voor de kangoeroewoningen op de begane grond van de Zonkantflat. Ook die zijn er gekomen en maakten het nog groener bij de flat. Samen zorgen ze ook goed voor al het groen.

Buurt-achtertuin Westerkolkstraat

Groene tip Stephanie Verhagen:

“Er zijn genoeg mogelijkheden om iets aan je omgeving te doen, de gemeente heeft subsidies en helpende handen. En van dat groen genieten is enorm!”

Paspoort

Wat (inclusief waar): Gezamenlijke achtertuin Westerkolkstraat

Wanneer: Vanaf 2013

Initiatiefnemer: Stephanie Verhagen en Madelon Drysdale

Andere betrokkenen: Buurtbewoners, Groenmeesters

Slim plan scheidt ruimte

De gezamenlijke achtertuin aan de Westerkolkstraat in het centrum van Alkmaar, bestaat nu zo'n vijf jaar. Samen met buurvrouw Madelon Drysdale vatte Stephanie Verhagen het plan op, om te schuiven met de parkeervlakken achter hun huizen. Zo ontstond een kleine groene strook van 4 bij 20 meter. Op de vrijgekomen plek tekenden zij hun 'Buurt-achtertuin'. Dit plan legden zij voor aan de gemeente en de Regiegroep van de wijk, die het plan steunden met subsidie.

Plek om samen te komen

Het doel van de gezamenlijke achtertuin was verbinden. Samen in de stad genieten van een stukje groen en van elkaar. Aansluitend aan de

achterdeuren van de woningen die hun ingang hebben aan de Wildemanstraat, is een grote achtertuin gemaakt. In deze tuin is ruimte om de kinderen te laten spelen, met elkaar te eten aan een grote gezamenlijke eettafel of heerlijk stil met een boek buiten te zitten.

Hele buurt is welkom

De achtertuin maakte de afgelopen jaren een mooie ontwikkeling door. Inmiddels wordt er twee keer per jaar iets georganiseerd voor de hele buurt: in de zomer een voetbaltoernooi met muziek en buurtbarbeque en op de laatste dag van het jaar de gezamenlijke Oud & Nieuw-borrel inclusief zelfgebakken oliebolletjes en glühwein.

Vogelbosje en plantenborder bij flat Vroonerkroon

Paspoort

Waar: Flat Vroonerkroon, Simon Carmiggeltstraat

Wat: Vogelbosje en groene oprijlaan

Wanneer: Vanaf 2016

Initiatiefnemer: Bewoners flat samen met Hans van Schravendijk

Groene tip Hans Schravendijk:

“Ik gebruik vaak bonte dovenetel als bodembedekker. Dat scheelt schoffelwerk en als het bloeit gonst het van de bijen en de hommels.”

Bewoners krijgen groene hulp

In de Vroonerkroon-Zuid staat een tien verdiepingen tellend flatgebouw. Na de bouw van de flat werd een mooie tuin aangelegd op het dak van de parkeergarage. De daktuin was mooi om te zien, maar soms wat te winderig om er gebruik van te maken. Daarom werd groenkenner Hans van Schravendijk, een bekende van één van de flatbewoners, gevraagd om daar iets voor te bedenken.

Vogelbosje als windbreker

Dat werd in 2016 een vogelbosje: aan de voorkant van de flat werd een aantal lijsterbessen en struikjes geplant. Fijn voor de vogels en prettig voor de bewoners, die zo wat meer luwte kregen in de daktuin. De flat had ook nog

een oprijlaan die wel wat groen kon gebruiken. Opnieuw werd Hans gevraagd om iets moois te ontwerpen. Ook voor dat plan ontvingen de bewoners subsidie.

Paradijs voor vogels en insecten

Het was een plan voor een mooie en diepe plantenborder, die in november 2017 door bewoners van de flat zelf gemaakt is. Ook het aanplanten van de border deden ze zelf. Er werden sierkersen, krentenboompjes, siergrassen, tulpenbollen en vaste planten geplant. Nu staat alles er nog pril bij, maar als alles straks gaat bloeien, wordt het een paradijs voor vogels en insecten. Het vormt tegelijkertijd een prachtige entree voor de bewoners van de flat.

Stadskwekerij wordt stadspark

Paspoort

Wat (inclusief waar): Park De Oude Kwekerij, Jan van Scorelkade

Wanneer: Vanaf 2012

Initiatiefnemer: Bewoners uit drie omliggende wijken, Vereniging Vrienden van het Park De Oude Kwekerij

Andere betrokkenen: Gemeente Alkmaar, Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij, diverse sponsors, vele vrijwilligers

Website: www.parkdeoudekwekerij.nl

Laatste woord Walter Wildöer: "Door alle activiteiten die in het park worden georganiseerd, is De Oude Kwekerij in een paar jaar van wijkteuin uitgegroeid naar stadspark. Mensen komen hier graag!"

Kiezen voor groen

Op de plek van de voormalige gemeentelijke Stadskwekerij, ligt nu het bijzondere Park De Oude Kwekerij. Na lang nadenken over een nieuwe invulling van de locatie, stemde de gemeente in met de wens van de omwonenden voor een groene bestemming. De bewoners van het Blaeustraatkwartier, Bergermeer en Bergerhof hebben de fantastische mogelijkheid aangegrepen, om hier samen met de gemeente iets moois te maken!

Park voor en door bewoners

Hoe moest het er uit gaan zien? Met hulp van de gemeente en de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij werden alle plannen besproken en uitgewerkt. Het grondwerk werd gedaan, sloten gegraven, een wandelpad

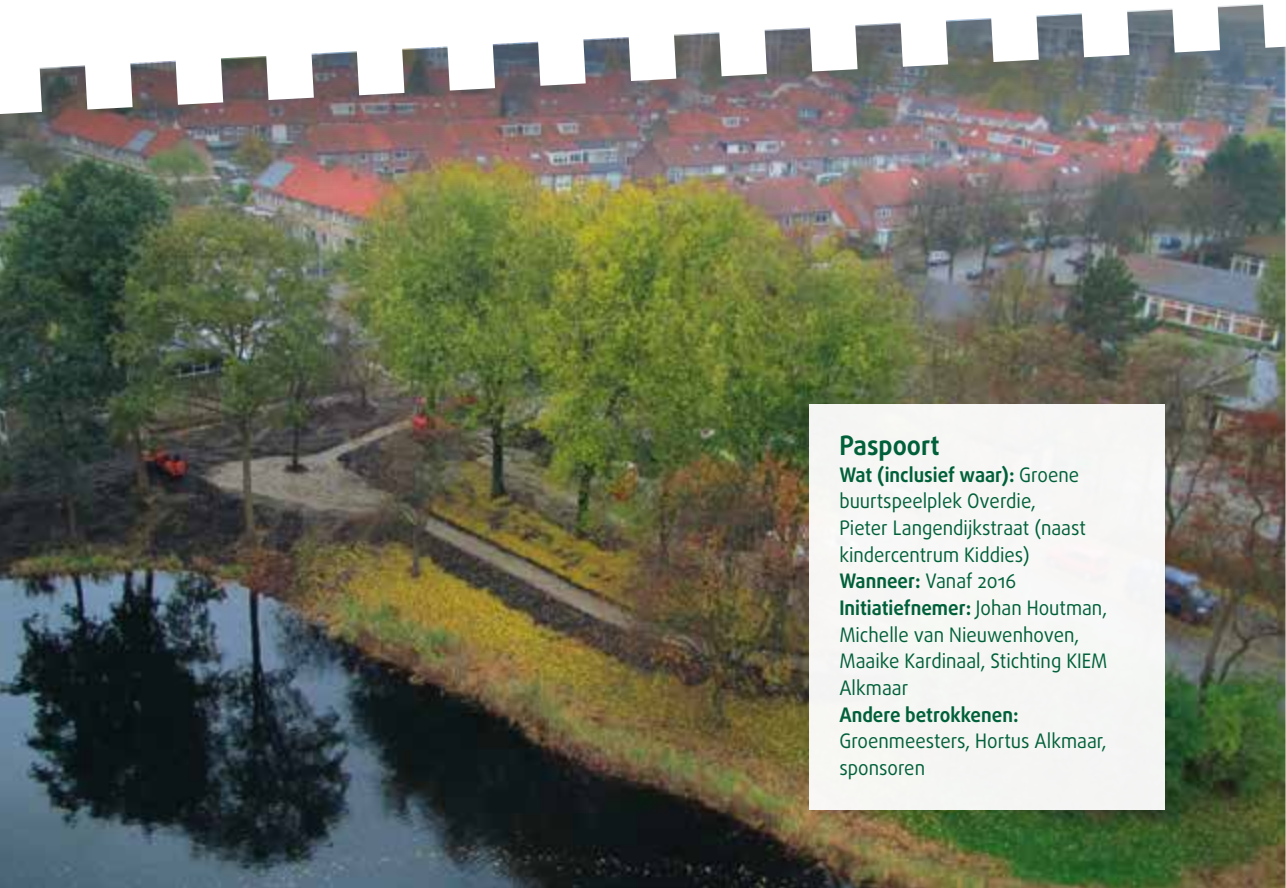
en drainage aangelegd. Daarna konden de verschillende werkgroepen aan de gang. Met inzet van velen zijn een openlucht theater, een natuurspeelplek, ruimte voor natuur & stilte, educatieve tuin, sport- en speelvoorzieningen en een parkhuis aangelegd op het terrein.

Alles met elkaar gemaakt

Bijna alles in het park, is door vrijwilligers bedacht en gemaakt: het theater, groenten-kweekbakken, parkgebouw, compostbakken en de ijsvogelbroedplaats. Samen met een ecooloog uit de wijk en het Hoogheemraadschap wordt binnenkort de sloot om het park aangepakt. Doel is: meer leven in het water. Walter Wildöer en Eric Otten (Vereniging Vrienden van het park) verwachten daarna snel het eerste broedende ijsvogelpaartje! Dat zou heel bijzonder zijn.

Groene buurtspeelplek Overdie

Paspoort

Wat (inclusief waar): Groene buurtspeelplek Overdie, Pieter Langendijkstraat (naast kindercentrum Kiddies)

Wanneer: Vanaf 2016

Initiatiefnemer: Johan Houtman, Michelle van Nieuwenhoven, Maaïke Kardinaal, Stichting KIEM Alkmaar

Andere betrokkenen: Groenmeesters, Hortus Alkmaar, sponsoren

Wat doet deze groene speeltuin?

“Mensen ontmoeten elkaar hier echt. Dat vinden we super, want ergens anders in de wijk lopen ze elkaar misschien gewoon voorbij.”

Voor kinderen en wijkbewoners

Het idee voor een groene buurtspeeltuin ontstond bij Michelle en Maaïke, beiden werkzaam bij kindercentrum Kiddies in Overdie. Michelle die hier ook woont, merkte dat er behoefte was aan contact tussen bewoners. Onze droom was een plek te maken om buurtgenoten bij elkaar te brengen, kinderen te laten bewegen en in contact te brengen met natuur.

Hoe dan?

Na het maken van de plannen samen met bewoners en zorgen voor voldoende geld middels subsidie en sponsoring, konden we onze dromen waarmaken. Mooie kruip-door-sluip-door paadjes, speeltoestellen, bankjes en grote klauter keien. “We hebben nu één zomer ‘gedraaid’, maar zijn nog niet klaar hoor” zegt

Johan, voorzitter van de door de bewoners opgerichte Stichting Kiem. Hebben jullie een beetje groene vingers? “Nee, eigenlijk niet zo..” zegt Johan. “We leren heel veel! Brandnetels groeien bijvoorbeeld in een soort kluiten. Trek je één zo’n kluit eruit, ben je meteen heel veel brandnetels kwijt!”

Wensen voor de toekomst

In het nieuwe jaar staan workshops en samenwerking met bijvoorbeeld de Vlindertuin op het verlanglijstje. En we bouwen verder aan de speeltuin, we willen meer kinderen lekker buiten laten spelen! En als we de volgende ‘onkruid-dag’ houden ontstaan er vast weer hele mooie gesprekken tussen iedereen die helpt. We hebben er heel veel zin in!

Heemtuin De Kromme Sloot

Paspoort

Wat: Heemtuin op Amateurscomplex De Kromme Sloot, Olympiaweg 36

Wanneer: Aangelegd in 2004

Initiatiefnemer: Tuinders van amateursvereniging De Kromme Sloot, Werkgroep Heemtuin

Andere betrokkenen: Landschap Noord-Holland

Website: www.atvdekrommesloot.nl

Uitnodiging:

“Elke maandagochtend wordt er hard gewerkt op de Heemtuin en kan iedereen die dat leuk vindt komen kijken,” aldus Emiel Oost.

Amateursmakers maken van nood een deugd

Het bestuur van De Kromme Sloot had een jaar geleden een aantal lege tuinen. Dat vonden ze zonde, dus daar moest een goed plan voor komen. Na drie avonden brainstormen ontstond het idee om een Heemtuin te maken. Van de nood een deugd!

Flinke portie grondverzet

In het voorjaar van 2004 ging men aan de slag. Er werd een tekening gemaakt en een graafmachine gehuurd voor het grote grondverzet. Als eerste kwam er een grote vijver. “Een dag na het graven stond de vijver al vol met water en zat er leven in. Na twee

weken kwam het eerste riet op!” vertelt Ben van Schagen, destijds voorzitter van het amateurscomplex. Met het maaisel uit het park Egmonderhout werd de Heemtuin ingezaaid; plantenadviezen kregen ze van Landschap Noord-Holland.

Plantjes met klinkende namen

Inmiddels groeit en bloeit de Heemtuin ruim 10 jaar. Er zijn bijenkasten, er is een insectenhotel en er groeien plantjes met klinkende namen als Parnassia, Wollegras en Veenpluis. Er is een varentuin waar 50 soorten varens groeien. Behalve de leden van de Heemtuinwerkgroep worden er in de tuin regelmatig woelmuisjes, padden, wezeltjes, een ransuil en af en toe een ijsvogeltje gezien.

Groen schoolplein De Zes Wielen

Paspoort

Wat (inclusief waar): Openbare Basisschool De Zes Wielen, locatie Saturnusstraat 50

Wanneer: Vanaf 2016

Initiatiefnemer: Ellen Wanders samen met andere ouders van De Zes Wielen

Andere betrokkenen: Gemeente Alkmaar

Groene tip Ellen Wanders: "We hebben niet alleen voor bijen gezorgd maar ook voor vogels. Rond het plein hingen we nestkastjes op en we hadden dit jaar al echt broedende vogeltjes!"

Groen voorbeeld doet groen volgen

De ouders van de kinderen op o.b.s. De Zes Wielen aan de Saturnusstraat, vonden de begroeiing rond het schoolplein wat eenzijdig. Heel graag wilde Ellen Wanders, één van die ouders, meer variatie aan planten en wat meer uitdaging op het schoolplein. Ze ging dus op bezoek bij die andere school in Oudorp, De Sterrenzanger, om te kijken hoe zij hun schoolplein groener hadden gemaakt. Voor de rest van de groene inspiratie werd het internet geraadpleegd en rondgekeken op Pinterest. Toen Ellen een goed beeld had hoe het zou kunnen worden, werd een tekening gemaakt en overlegd met de gemeente. Daarna ging het snel.

File voor het 'grote-stappen-pad'

De grond werd goed afgegraven, waarna de groene ouders en de kinderen aan de slag konden. Ze zetten hagen neer, plantten vlinderstruiken en andere insectenplanten en er werden bollen gepoot. Van wilgentenen maakten ze hutten. Bij het aanleggen van het grote-stappen-pad met boomschijven ontstond al meteen een kinderfile!

Onderhoud is een feestje

Natuurlijk zijn de ouders zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van het groene plein. Daar maakt Ellen samen met andere ouders graag een feestje van. Twee keer per jaar nemen ze het plein onder handen en dan is er eten, muziek en een hoop gezelligheid.

Groene pleinen

De Sterrenzanger

Paspoort

Wat (inclusief waar): Groen schoolplein vrije school De Sterrenzanger, Mercuriusstraat 13
Wanneer: Vanaf 2014
Initiatiefnemer: Docente Linda van Lancelot
Andere betrokkenen: Werkgroep met actieve ouders, Espeg opleidingsbedrijven

Groene tip Linda van Lancelot:

“Een groen schoolplein is niet alleen een super speelplek voor kinderen. Je ziet ook veel meer insecten en vogels in en om het plein.”

Klein begonnen

Zoals heel veel schoolpleinen bestonden ook de twee pleinen van De Sterrenzanger vroeger voornamelijk uit een groot tegelplein en metalen hekjes. Dat paste niet helemaal bij de school. Dus ging docent Linda van Lancelot samen met ouders van leerlingen de uitdaging aan om het plein groener te maken. Dat begon heel bescheiden met het maken van een aantal geveltuintjes om de school, het planten van plantjes en het beschilderen van één van de schoolmuren.

Karakters en tuintjes

Meer groen op het schoolplein beviel heel goed. Er werd een tuinwerkgroep gevormd dat een aantal keer per jaar nieuwe stukjes van het schoolplein veranderde in stukjes tuin.

Bij het aanleggen van het groene schoolplein werd vooral gekeken naar hoe de kinderen bewogen over de pleinen en hoe ze er gebruik van maakten. Zo werd een stuk van het plein afgezet met een heg om de voetballers een beetje binnen de perken te houden. Leerlingen van Espeg in Heerhugowaard metselden een amfitheater. “Voor elk karakter kind is er een soort tuintje,” vertelt Linda. “Voor voetballers, klimmers, dromers, prinses en prinsessen.”

Uitdagend plein

Dat het een uitdagend plein is geworden, ziet Linda als na schooltijd en in de weekenden de tuin ook bezocht wordt door kinderen en hun ouders uit de buurt. Bijzonder is dat buurtbewoners zelf tuinkruiden mogen plukken uit de kruidenspiraaltuin.

Verticaal tuinieren in de binnenstad

Paspoort

Wat (inclusief waar): Geveltuinen in straten van de Oude Stad
Wanneer: 2016, 2017, 2018
Initiatiefnemer: Vrijwilligers van De Sociëteit, Dineke Holtjer, Tjip Lub en Karel Nederhof
Andere betrokkenen: Bewoners van de Oude Stad, Oxalis, Kwekerij Margriet

Groene wens van Dineke Holtjer voor heel Alkmaar:
 "Geef als stad een straat een tuin!"

Stads- en geveltuinen

De Verticaal Tuinengroep startte in 2016 vanuit De Sociëteit, een ontmoetingscentrum in hartje Alkmaar. Een groep vrijwilligers wilde de handen uit de mouwen steken en ging aan de slag met het realiseren van stads- en geveltuinen. Sindsdien zijn vele bewoners en straten enthousiast betrokken.

Start in Keizerstraat en Veneetsehof

Meer groen in de stad helpt bij het afwateren van de straten tijdens hoosbuien en om de stadstemperatuur in de zomer leefbaar te houden. Vandaar het plan om te gaan vergroenen in de oude binnenstad. De eerste straten die in 2016 een groene makeover kregen, waren de Keizerstraat en het

Veneetse Hof. Een aantal bewoners van de Sint Jacobsstraat boden hun straat zelf aan! Samen met Oxalis, die voor de planten en deskundig advies zorgde, zijn in het voorjaar van 2016 de stenen uit de straat gegaan en plantenbakken voor de gevels gezet of aan de muren gehangen. In 2017 was het Fniidsen aan de beurt.

Op naar de derde plantdag

De buurt is enorm enthousiast, dus voor 2018 zijn de voorbereidingen in volle gang. De wensen van de bewoners van de Sint Annastraat en de Nieuwstraat staan genoteerd. Samen met Kwekerij Margriet uit Sint Pancras is er een mooi beplantingsplan gemaakt. Op 19 mei 2018 houden ze hier alweer de derde plantdag!

Bijental in groenstrook De Nollen

Groene tip Jeanine Slot: "Zorg voor variatie aan planten in je tuin. Zoek planten en struiken die bij- en insectenvriendelijk zijn, het liefst van het vroege voorjaar tot de late herfst. Maak een bijhotel of zorg voor rommelige plekjes in de tuin, maar doe in ieder geval iets kleins of groots voor de bijen!"

Bijen in De Nollen

De Bijental is gebouwd rond 1997 op een mooie plek in de groenstrook De Nollen, dicht bij de Hortus Alkmaar. Een wisselend aantal imkers is hier actief met hun bijenvolken. Imkers zijn gedreven natuurliefhebbers die een bijzondere hobby delen: het houden van honingbijen. De Bijental heeft ook een belangrijke educatieve functie. Vooral in samenwerking met Hortus Alkmaar geven de Bijentalimkers rondleidingen en informatie. Ze laten zien hoe belangrijk de bestuivers zijn voor onze voedselproductie!

Van onschatbare waarde

Imker Jeanine Slot vertelt: "De imkers van de Bijental doen allemaal op hun eigen manier mee aan de voorlichting over bijen en hun onschatbare waarde voor ons. Eén van de imkers geeft bijenles op een basisschool. De leerlingen bezoeken ook in kleine groepjes de Bijental. Ze krijgen een imkerpak aan en zien in het echt hoe het allemaal zoemt. Andere imkers werken mee aan voorlichting tijdens de Open Landelijke Imkerdag of groene evenementen. Allemaal zijn we er op gericht om mensen bewust te maken van het belang van honingbijen en de solitair levende bijen."

Paspoort

Wat (inclusief waar): De Bijental, groenstrook De Nollen
Wanneer: Vanaf 1993
Initiatiefnemer: Imkers Alkmaar, Gemeente Alkmaar
Andere betrokkenen: Alle huidige imkers met bijenvolken in de Bijental

Groen erf Wijkboerderij Alkmaar

Paspoort

Waar: Wijkboerderij Alkmaar, Vondelstraat 31
Wat: Tegels eruit, groen erin!
Wanneer: 2017/2018
Initiatiefnemer: Ank Deken en Anja Telleman (Wijkboerderij)
Andere betrokkenen: Alle vrijwilligers, Stadswerk072
Website: www.wijkboerderijalkmaar.nl

Groenere Wijkboerderij

Ank en Anja zijn hier heel blij mee. "Het gaat er een stuk mooier uitzien met al dat groen. Misschien zijn de oude tegels een mooie aanzet om er een insectenhotel van te maken?"

Tegels eruit, groen erin

Wijkboerderij Alkmaar bestaat al heel lang. Zeker 25 jaar. Eerst was het één gebouw op één eiland, na een aantal jaar kwamen er een eiland en nog een aantal gebouwen bij. Helemaal volgens de mode van toen kwamen er rond alle gebouwen veel tegels. Toen de gemeente in juni 2017 de wedstrijd "Groene Buurtkampioen" uitschreef, wisten Ank en Anja, de twee vrijwilligers die vanaf 2014 de leiding hebben over de Wijkboerderij, precies wat ze moesten doen!

Een tuin voor de boerderij

Voor elk gebouw wilden ze zo veel mogelijk tegels weg hebben en zoveel mogelijk tuin ervoor terug. "Een boerderij zonder tuin

is niets," zegt Anja. "Dus bij iedere ingang tekenden we grote plantenbakken en langs de gebouwen zogenaamde geveltuinten. Dat plan stuurden we in en werd beloofd!" Medewerkers van Stadswerk072 helpen bij het plantvriendelijker maken van de Wijkboerderij.

Bij- en vlindervriendelijke bollen

Op 25 november 2017 hield de gemeente een Operatie Steenbreek publieksactie bij de boerderij. Wijkbewoners kregen een pakket voorjaarsbollen in ruil voor een tegel uit hun tuin. Op die dag zijn spontaan ook nieuwe geveltuinten bij de boerderij aangelegd.

Kruidentuin Rekerhout

Groene tip Hans Veer: "De Kruidentuin is relatief jong, maar het ontwerp is gebaseerd op oude tuinontwerpen die teruggaan naar de Romeinse tijd. Een bezoek aan de tuin is in ieder seizoen de moeite waard."

Paspoort

Wat (inclusief waar): Vrijwillige beheergroep Kruidentuin in Park De Rekerhout

Wanneer: Sinds 2005

Initiatiefnemer: Vrijwilligers, Gemeente Alkmaar

Andere betrokkenen: Stadswerk072

Educatieve Kruidentuin

Kruidentuin Rekerhout is een hele bijzondere tuin. Hij werd oorspronkelijk in de jaren '80 aangelegd als onderdeel van het Park Rekerhout. Het vormde samen met de kinderboerderij in de Rekerhout het 'educatieve groen'.

Tuinkamers met ieder eigen functie

De Rekerhout is een prachtig, jong volwassen park. De kruidentuin in Park Rekerhout is in 2005 helemaal opgeknapt in samenwerking met het Alkmaarse bedrijf VSM-Geneesmiddelen, Natuurvereniging IVN, de kinderboerderij en de oorspronkelijke ontwerper van de kruidentuin Jaap ten Hoonte. Sindsdien onderhoudt een enthousiaste groep vrijwilligers de tuin. Hans Veer is momenteel begeleider van de

vrijwilligers. Hij geeft aan dat meneer Ten Hoonte nog graag vertelt over de tuin en nog regelmatig gevraagd wordt lezingen te houden over hoe de Kruidentuin is aangelegd en ingedeeld. De tuin bestaat uit zogenaamde tuinkamers, met ieder een eigen thema en beplanting. Er is een rozentuin, kloostertuin, geneeskrachtige tuin, een 'heksentuin' en een tuin die vol staat met planten die lekker ruiken, lekker smaken of waar je mee kunt verven.

Bezoek de Kruidentuin!

Het mooie is dat de Kruidentuin iedere dag gewoon open is voor bezoekers. In de tuin staan informatieborden bij alle tuinkamers voor het geval er niemand is om uit te leggen welke plant je voor welke kwaal kunt gebruiken of met welke plant je je trui geel kunt verven.

Vlindertuin Groene Voet

Groene tip John Scheepe:

“Laat je verrassen door de Vlindertuin De Groene Voet.”

Samenwerking groene partijen

Vlindertuin De Groene Voet vind je in de Daalmeer, aan het Klaas Bootpad. Op initiatief van Bewonerswerkgroep Ringslootpad, KNNV, IVN Noord-Kennemerland en Gemeente Alkmaar werd er in 2012 een prachtige Vlinder- en Insectentuin aangelegd, die sindsdien door vrijwilligers wordt onderhouden.

Hele jaar stuifmeel en nectar

Het ontwerp van de tuin zorgt voor een grote variëteit aan inheemse vlinder- en bijvriendelijke planten. Het hele jaar is er nectar en stuifmeel voor insecten te vinden. Inmiddels groeit en bloeit de tuin al weer een aantal jaar. IVN Natuurgids en coördinator van de Vlindertuin, John Scheepe, is altijd weer blij dat steeds nieuwe mensen de tuin ontdekken.

Hij leidt ze rond, vertelt over de 150 soorten insecten die er leven en het ontstaan van de Vlindertuin. Zo heeft hij ook een keer leerlingen van de PABO op bezoek gehad, die hij de vele vlinders liet zien. Grappig is dat de studenten grote tropische vlinders verwacht hadden zoals je kunt zien in Artis, maar John wees ze op alle inheemse vlinders. Net zo mooi en net zo kleurrijk!

Elke dag open

De tuin is dagelijks geopend, maar op drie momenten in het jaar wordt er hard gewerkt. Tijdens NL Doet, de Nationale Burendag en de Natuurwerkdag. Dan worden de handen uit de mouwen gestoken om de tuin klaar te maken voor het komende seizoen. Wie zin heeft is welkom om dan te komen helpen.

Paspoort

Wat (inclusief waar): Vlindertuin in Park De Groene Voet

Wanneer: Vanaf 2012

Initiatiefnemer: Bewoners, KNNV, IVN Noord-Kennemerland en Gemeente Alkmaar

Andere betrokkenen: Vrijwilligers onderhoud

Website: www.knnv.nl/afdeling-alkmaar/de-groene-voet

Natuurwandelingen Egmonderhout en Rekerhout

Paspoort

Wat: IVN rondleidingen door parken Egmonderhout en Rekerhout

Wanneer: Sinds vele jaren
Initiatiefnemer: IVN Noord
Kennemerland

Website: www.ivn.nl
(zie wandeling met natuurgids)

Groene tip John Scheepe:

“Maak af en toe gewoon een wandelingetje door de Alkmaarse parken. Alle seizoenen zijn er mooi!”

Gevarieerde parken

De Egmonderhout is aangelegd rond 1965 en ligt aan de rand van Alkmaar in de wijk De Hoef. De Rekerhout is aangelegd in de periode 1977-1983 en is een belangrijk en gevarieerd stadspark in het noorden van Alkmaar.

Mensen betrekken

Mensen betrekken bij de natuur, het milieu en het landschap, dat is de belangrijkste drijfveer. Eén van de activiteiten die daarvoor wordt georganiseerd, zijn natuurwandelingen. John volgde na zijn pensionering de opleiding Natuurgids van het IVN en werd daarna één van de vele enthousiaste vrijwilligers. In de Rekerhout is er iedere vierde zondag van de maand een wandeling, met onder meer gids Paul Bannink.

Verwondering over natuur

Het liefst laat John zien hoe alles, planten en dieren, verandert tijdens de seizoenen. John wil mensen verwonderen, zodat ze na zo'n wandeling anders naar de natuur in het park gaan kijken. “Tijdens één van de afgelopen wandelingen was er een jongetje dat een stuk schors optilde, hij ontdekte 4 watersalamanders, had hij natuurlijk nog nooit gezien. Prachtig!”

Groene Buurt Kampioenen 2017

Paspoort

Wat (inclusief waar): Winnende ideeën van de wedstrijd Groene Buurt Kampioen

Wanneer: 2017

Initiatiefnemer: Zes bewoners en twee basisscholen

Andere betrokkenen: Gemeente Alkmaar, Stadswerk072

Doe mee - word jij dit jaar kampioen?

"Wat denk je? Word jij met jouw buurt of school de volgende groene buurt kampioen?"

Tegels eruit, groen erin!

Met de oproep "Doe mee met jouw groene idee!" hield de gemeente Alkmaar in mei 2017 een wedstrijd, om bewoners uit te dagen met hun eigen groene buurt idee te komen. Dit leverde mooie groene ideeën op van enthousiaste buurten en scholen die hun eigen omgeving een stukje groener wilde maken!

Stoere geveltuinen, groene buurten en schoolpleinen

Uit de ingediende groene ideeën zijn acht winnaars geselecteerd, die van wethouder groen Anjo van de Ven de titel Groene Buurt Kampioen 2017 kregen. De winnende groene ideeën voor de eigen straat, buurt en schoolplein zijn door de gemeente samen met de winnaars uitgevoerd.

Stoere geveltuinen verschijnen in de Spoorstraat en Naarmanslaan, groene boomspiegels verfraaien de Blaeustraat, een haag biedt veiligheid in de Willem Kalfstraat, het speelpleintje aan de Middenstraat-De Uitweg heeft nieuw groen, de Wijkboerderij Alkmaar heeft een groen erf en de Schermerweg/Scheepsjagerstraat groen in de stoep. Kinderen van de basisscholen OBS De Cocon en OBS De Zandloper genieten van hun groene schoolplein.

Doe mee - wordt jij dit jaar kampioen?

De winnaars zijn heel blij met het nieuwe groen in hun buurt of schoolplein. Ook in jouw buurt liggen kansen! Wordt jij met jouw buurt of school de volgende groene buurt kampioen?

Meer informatie

Bent u geïnspireerd door alle bijzondere groene initiatieven in dit boekje en wilt u ook zelf of met uw buurt aan de slag, dan is er online al veel informatie beschikbaar:

1. U kunt zich aansluiten bij één van de bestaande groengroepen of bewonersinitiatieven. Maar u kunt ook zelf een groen initiatief bedenken. Ga naar de website van de gemeente via www.alkmaar.nl/Groen-in-stad-en-land Daar vindt u ook de folder Meedoen in het groen!
2. Op www.participatiekaart.nl/alkmaar laten diverse Alkmaarse bewoners en groepen hun groeninitiatief zien. Hier kunt u veel inspiratie opdoen.
3. Heeft u zelf een idee om uw buurt nog groener en mooier te maken, neem dan contact op met de gebiedsconsulent in uw wijk, dorp of buurt over uw idee. Op www.alkmaar.nl/gebiedsconsulenten vindt u een overzicht van de gebiedsconsulenten per wijk en hun contactgegevens.
4. Gemeente Alkmaar ondersteunt graag het realiseren van groene bewonersinitiatieven en groene schoolpleinen. Informatie over subsidiemogelijkheden vindt u op www.alkmaar.nl/Subsidie-groen-en-dieren Hier staat ook het aanvraagformulier, dat u kunt downloaden of online kunt invullen. Ook staan er handige tips over aanpak en andere ondersteuning door derden en crowdfunding.

Colofon

Groene buurtinitiatieven Alkmaar

Uitgave: Gemeente Alkmaar

Datum van uitgave: februari 2018

Interviews en teksten: Christel van Schagen -

Foto's: Ritske Velstra, Simone Stam, diverse betrokken bewoners

Opmaak en vormgeving: Bureau NU Alkmaar

